

По конфіскаті другий наклад!

Почтову належність
одлашено гуртом.

Львів, неділя 24. лютого 1924.

ціна чиши 300.000 Мп.

НОВИЙ ЧАС

Ілюстрований політично-господарський часопис

Ч. 14.

ВИХОДИТЬ ДВА РАЗИ В ТИЖДЕНЬ.

Рік II.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ

місячно 2,400.000.

В Америці річно 4 долари.

АДРЕСА:

«НОВИЙ ЧАС» Львів, Руська 18.

ПЕРЕДПЛАТА ЗА КОРДОНОМ

місячно рівновартість 12 кр. чи.

одно число 150 кр.

Трагедія в поліційних арештажах.

†
Дня 13. лютого померла трагічною смертю в поліційних арештажах при вул. Яховича у Львові

Ольга Бесарабова

вдова по інженері, переживши 35 років.

Похорони не відбулися і тіло помершої невідомо де находитися. Вічна їй пам'ять.

Польська лівиця

ухвалила резолюції, в яких до магастися розвязання сойму і розписання нових виборів. Рівно ж до магастися повороту Пілсудського до армії.

Для Німців

як заявив міністер загр. справ Штреземанн вступленне до Ліги Націй, в теперішній час не є на-

гле. Важніше є вдерганнє добрих відносин так політичних як господарських з Росією.

Вальоризаційний франк на 17. 18. 19.
20. II. 1,800.000.

Франк тютюневий від 18. II. до
29. II. 1,800.000.

Франк залізничний і поштовий
від 16 – 29. лютого 1,800.000.

В імені Річипосполитої Польської! Суд окружний карний, яко Трибунал пресовий у Львові, рішив на внесок державної прокураторії, що зміст часопису „Новий Час” число 9. з дня 7. лютого 1924. року в артикулі під заголовком: 1) „Погані ревізії, арешти і репресії” а) в уступці від слів: Потідо до кінця артикулу, 2) „Іва наших часів”: а) знак писарський а ж словами: щастя а: Одна. 3) Польське відсько в ролі податкових егzekуторів; а) в уступці від слів: Ждуть до кінця того артикулу. 4) „Як воно зайшло” в уступці між словами: семинарії а: Бесідник б) в уступці між словами: з причини а: польської в) в уступці між словами: того а: Взагалі, цього а: поступованин, д) замінаннє а: українських е) учительства а: Трибунал з) в уступці від слів: Ця клясич-

на до кінця того артикулу. 5) „З газет” а) в уступці між словами: Хреста а: тільки а то за гр. католицька Селянє б) в уступці від слів: Думали до сліз, в) в уступці від слів: Снову до бійчини містить в собі ество ад 1) а) 2) а) 4) а) б) в) г) д) е) 5) б) ц) д) злочину з § 65. а) з. к. зд 4) б) г) а) надто виступку з § 302. з. к. узяв доконану в дни 5-ого лютого 1924 р. конфіскату за оправдану і зарядив зщення цілого накладу і видав по думці § 493 з. к. заборону дальнішого розширення того друкового письма. Невиконання того наказу потягає за собою наслідки передвиджені в § 21 зак. друк. з 17. XII. 1862. Д. л. д. Ч. 6. ex 1863. а іменно засудження за переступство на гривну до Мп. 4,000.000. Львів, 7. лютого 1924.

(Підпис нечиткий).

Цікавий песик.

Одному Німцеві вдалося виплекти псевдовичайної породи. Він хоч має вже два роки то такий маленький, що вигідно зміститься в кілцішкові від вина. Це є пес мабуть найменший в світі і величиною дірівнює добрій миші.. Цей рисунок показує нам цего незвичайного пса „Бебі”,

Мусимо здобутися на геройський подвиг!

(Отверте письмо.)

"Пізнайте Правду і Правда уздоровить Вас".

"Рідна Школа" переходить гостру крізь.

Повна Головна Управа "Українського Педагогічного Товариства" на своєму засіданні дня 2 лютого ц. р. порішила знизити покищо переходово побори учителів приватних шкіл УПТ, з 75 прц. на 65 прц. державних поборів. Та виплата їх вже до мініум зредукуваних поборів наших працівників на полі приватного шкільництва оказалася з огляду на недостачу фондів, якими тепер розпоряджася УПТ, неможлива до виконання. Тому учительство львівських приватних шкіл УПТ, дістало заледво 49 прц. тих поборів, які дістали в місяці лютому ц. р. іхні товарищи з тими самими студіями та літами служби на державних учительських посадах. Кромі того Головна Управа УПТ, мусіла прийти і дійсно прийшла з визначною поміччю для ріжких провінціональних шкіл УПТ.

Українська Громада! В часі, коли німецька суспільність вивинувала свої німецькі приватні школи два рази краще чим Річ Посполита Польська свої державні польські школи — в часі коли учительство польських приватних шкіл Т. С. Л. побирає багато вищі побори чим іхні товарищи державних шкіл, — в часі, коли жидівська суспільність в Галичині краще оплачує своїх приватних учителів, чим польська держава, — лише один Український Нарід допускає до того, що вихованці його молодого покоління мусять примирати голодом задоволяючись поки що 49 відсотками державних платежів! Та на цьому не кінець.

На 1. марта ц. р. треба на виплату поборів учителів і службовиків та на субвенції для краю 25 міліардів Мл., бо інакше стануть всі наші приватні школи а в слід за цим ціла наша довголітня праця може піти на марне на необчисливу шкоду й сором Українського Народу та на велику втіху ворогів "Рідної Школи". — Це не може, не сміє статися не лише з національних і культурних причин, але й з огляду на міжнародні відносини!

Де шукати причини цеї кризи? Причини є внішні, а саме витворені чужою адміністрацією та шаленим зростом дорожнечі — і внутрішні себе зависимі лише від українського громадянства.

Досвід показав, що нікі хочаб найтіші внішні обставини не відлії нас знищити, наколи у внутрі

є повне зрозуміннє ваги справи й виконання обов'язків. Та мусимо — на жаль — з великим сумом ствердити, що — не числячи певних світлих відмін — не має ще у нашого загалу ані потрібного зrozуміння справи ані почуття сповнення обов'язків. І тут лежить властива причина сучасного трагічного положення нашого приватного шкільництва.

Бож скажи собі правду в очі: Чи це не сором, що на 7 до 8 міліонів українського населення в межах Польщі лише є 14.110 членів "Рідної Школи". А дехто решта??

Далі спітаємо самі себе: Чи всі ми точно платимо членські вкладки (вартість одного яйця місячно), чи всі ми кожного місяця добровільно точно платимо 1 прц. своїх брутто доходів на "Рідну Школу"? Чи впорядчики численних забав, балів, чайних вечерів, концертів, вистав і т. п. улаштувань відчислюють 1 прц. брутто впливу і 1 прц. брутто доходу з буфетів на "Рідну Школу"? Чи наші фінансово економічні інституції: наші кооперативи, торговлі, банки, ріжні підприємства і т. п. сповнюють свій обов'язок супроти "Рідної школи", — той обов'язок, якого виконання історія нашого приватного шкільництва на Великій Україні так світло записала у відношенню до славних придніпрянських фінансово - економічних інституцій?

А не сповинувши свого обов'язку супроти своєї "Рідної Школи", обов'язку так поодинокого як і колективного — чи можемо ми вимагати від Головної Управи УПТ, щоби вона доказала чуда і з нічого щось зробила? — Чи можемо ми вимагати, щоби та Головна Управа не лише удержала при життю всі істнующі приватні школи, але покликала до життя сотки й тисячі нових конечних приватних шкіл, як цього вимагає інтерес Нації??

Не можна сказати, щоби в нас не було ідейних одиниць відданих цілою душою справі "Рідної Школи". І там, де найшлися такі люди, присили громади, які досі не давали ніякого знаку життя, по 100, по 200 а то й по 300 міліонів кольяди на "Рідну Школу". Але знов були громади, що присили ледво два або три міліони — ба двіста або триста тисяч!... А були й такі одиниці, громади а навіть і цілі повіти, що зовсім не відгукнулися на спільній зазив представників українського громадянства

і "Рідної Школи" УПТ. Чимало ще в нас таких, що мають пів міліарда або й міліард місячного доходу а на "Рідну Школу" жертвують більше 50 тисяч та думають, що тим сповнили національний і горожанський обов'язок і тим може дихати "Рідна Школа".... Часто густо колядувано на інчі ціли, хоча якраз цього року представники цілого українського громадянства спільною відозвою до Українського Народу з дні 1. січня 1924 р. пригадали нашій суспільності, що коляди — це традиційний день "Рідної Школи". Були випадки надужиття фірми "Рідної Школи" а також заколядовані на "Рідну Школу" гроші обертано на інчі ціли. Це все дуже шкідливі в наслідках ознаки недисципліни, непідпорядковання, не говорячи про ворожі виступи проти "Рідної Школи" з місць, відки повинна йти найактивніша поміч, про що свого часу була згадка в нашій пресі. Коли до того всього додати ревность, з якою державна поліція слідила за колядою на "Рідну Школу" та її конфіскувала, — то вислід коляди на "Рідну Школу" зі Львова і з краю в місяці січні й до половини лютого ц. р. 16.837,280.419 Мл. окажеться відносно доволі значний. Однаке на телерішні відносини це рішуче за мало. Бо щіла коляди не вистарчаває навіть на 1 місяць на удержанні наших шкіл!

Надії на Америку тепер завели і то зі слідуючих причин: Передусім вартість долара не росте а такому відношенні як зростає держава. В слід за тим, коли буде американські жертви поступали в дотеперішньому темпі, то це не вистарчало. Та в наслідок найріжнородніших крайно розбіжних агітацій всіх проти вся наступив там певного рода застій і від довшого часу Америка — загально взявши — не відкликується на потреби "Рідної Школи" навіть в тій мірі як це досі робила, а деякі американські організації зовсім замовили. Чи й коли наступить там поправа відносин — годі передбачити; на всякий спосіб коли буде наступила, то на це треба довшого часу.

А поки що жити не жде, і вже найближчий "перший" грозить катастрофою, наколи наша суспільність не здобудеться на геройський подвиг, який дозволить Головній Управі перетривати ту найтіші кризу, яку взагалі переживала коли "Рідна Школа" УПТ.

Щож робити? Кождий Українець і кожда Українка мусить в цей критичний момент прийти з негайним надзвичайним більшим датком на "Рідну

Школу". Ці надзвичайні датки по однокіх осіб мусить бути дійсно значні, на всякий случай обертатися вже не в сотках тисячах, але в мільонах від особи, очевидно залежно від маєткової спромоги кожного.

Кожда фінансово - економічна інституція: кооператива, торгоєля, банк чи яке підприємство мусить княжими дарами виповнити свої дотеперішні занедбання супроти "Рідної Школи". Гарний початок зробила цього року кооператива "Червона Калина", яка 50 міліонів гр. жертвувала цього року на "Рідну Школу" із зазивом до всіх кооператив, банків і підприємств зробити те саме у відношенню до їхнього обороту й маєткового станову. Коли зважиться, що з днем 30. червня 1913 р. було в Галичині 776 українських кооператив і 15 Повітових Союзів згуртованих в Краєвім Союзі Ревізійним і крім того є що найменше вдруге стільки українських приватних торговель і підприємств та чисто фінансових інституцій — то коли всі вони сповнили свій обов'язок в тій мірі як "Червона Калина", то будучість "Рідної Школи" буде запевнена бодай на найближчі місяці.

Коли впорядчики всіх досі відбутих в січні і лютому п. р. забав, балів, концертів, вистав і т. п. улаштувань хоча і з гуманітарною цілею так у Львові як і цілому краю пришлють залеглий і прощ. брутто на "Рідну Школу" від дотичних брутто-впливів, то це також дастає дуже поважну цифру.

Одним словом мусимо напружити всі свої сили, щоби не дати впасти нашому приватному шкільництву. Або ми суспільність зріла, розуміємо значення "Рідної Школи"

для молодого покоління і розуміємо, що ту нашу школу мусимо удержати ми самі нашими власними засобами, як це робили й роблять всі культурні особливож недержавні народи — або ми не доцінюємо значення своєї школи і обов'язків супроти наших власних дітей, а тоді відвічальність за всі наслідки в обличу історії розвитку нації і культури — спаде на цілу сучасну зорганізований і незорганізований українську суспільність.

Та ми віримо, що так поодинокі громадянин і громадянки як також товариства, організації і підприємства та впорядчики різних улаштувань і взагалі все, що живе

і носить українське ім'я докончено і негайно сповнить свій обов'язок супроти "Рідної Школи" і ще перед "першим" зложить необхідних 25 міліардів надзвичайних одноразових датків та таким чином даста змогу перетривати теперішню кризу, яку переживає "Рідна Школа" УПТ.

В цій ратунковій акції не сміє забракнути ні одного Українця(ки) ні одної української інституції!

Два рази дає, хто зараз дас! Спішіться, бо "время лютє"! Ратуйте молоде покоління поки ще час! Ратуйте народню честь!

У Львові, дні 16. лютого 1924.

Герасимович.

Голос краю.

Від довшого часу Львів майже перестав бути фактичним осередком політичного життя краю. Якби не преса, що вся виходить у Львові, Львів затративши всі ціхи осередки. Край завдяки кілька літній роботі, чи радше безробіттю Львова перестав вважати його своїм мозком. Пішла в курс поговірка, що Львів супроти краю еміграція. Що зі Львова розходяться бакцилі незгоди, партійна ненависть тощо.

В цьому багато правди. Львів перестав розуміти край і навпаки. Партийні управи, які мають свій осідок у Львові, перестали бути авторитетом для своїх партайманів. Для трудовиків авторитет народного комітету упав цілковито. Розлом в тій партії, наслідком чого було створення незалежної групи з органом "Наш Прапор" довів до того, що в краю трудовики не можуть

дати відповіді: До чого вони належать, чи до трудової партії, партії "Ціла", чи "Нашого Прапору". Тому є повна деворіентація і трудова партія, як партія властиво перестала існувати. Члени Радикальної партії в своїх думках і ділах ідути по зовсім другій лінії, як іх хоче вести партійний секретаріят і "Громадський Голос". Вони не розуміють, чому партійні інтереси не належало підчинити загальним, — в час такий небезпечний, як нинішній. Головна Управа УСДП, в більшості зажажена з людей о комуністичних поглядах в краю спирається на елемент по їхньому висказу "соціал-патріотичний", бо іншого немає. Одно пишуть їхні органи друге — говорять їхні органи, а по третьому думають їхні члени, що належать до твої партії лише із за відсутності направлування

шов до вікна і подивився на світ.

— Буде погода! подумав голосно і став збиратися.

Вже мав виходити з хати, як пробудилася жінка його Олена.

— Іване, ти куди?! — запитала.

— Іду позичати коней до Гарматія. — Треба буде виорати наше поле і засіяти яру пшеницю.

На згадку поля, Олена тяжко зітхнула і схилівши голову сиділа мовччи на ліжку. Той кавалок поля який вони мали, то ціна крові їх найстаршого сина Онуфра. Пішов на австрійську війну, а цісар за те платив їм що місяця воєнний при чинок. Панченки складали гріш до гроша і купили за це шматок поля. Думали лишити Онуфрови землю, але Оруфер їм її лишив. На італійськім фронті, десь у недоступних горах згинув за чужого цісаря. — Тільки сумна вістка прилинула в рідне село під нивеньку стріху

і сповнила жалом цілу хату. Олена плакала дніми і ночами за своїм любимцем, а на шматок поля і глянути не могла. Жаль розривав материнське серце на вид вузенької скібочки, що куплена за синову кроваву працю.

— Чи не за скоро хочеш сіяти? обізвалася вкінці до чоловіка.

— Може й трохи за скоро. Але треба хутше обробити поле, бо як прийде робота, то коней не допросишся.

— А як там на дворі?

— Виглядає на погоду. Може Пан Біг даста тепла, то буде добре сіяти.

Іван ще мав і другу причину, що вибирався так швидко в поле. Надходив передновок і в хаті всі припаси кінчилися. Корець ярої пшениці стояв ще неруханий, але й до него требаб було добиратися. Хотів його як найскоріше кинути

В. МАРТИНЕВИЧ

Жайворон.

(Присвячу О. Бабісви).

Сонце близнуло золотим проміннім із за темних, оловяних хмар, що ще з ночі дрімали на весняному небі. Десь із ярів та лісів вихопилися збуджені вітри і кинулись на хмари розганяти їх. Сколотилися неспокійно хмари і одна за другою поплили в далечіні. Тут і там про зирала весела синява та віщувала погоду на нинішній день.

Село розбурхувалось від сну і протирало заспані очі. Тут і там скрипіли журавлі при керницях, а кучерявий дим витягався з мовчазних коминів чим раз вище і вище.

В хаті Івана Панченка перший збудився сам господар. Він підій-

української соц. дем. партії. Т. зв. гурт „Загрази”, що обєднує біля журналу того імені молодий активний елемент громадянства за рік свого існування не зумів створити політичної партії з ясно очертаною програмою. Це політичне угруповання все ще не скристалізоване із за чого в реальному житті, не відображає ролі яку повиннобі.

На тому то тлі партійної немочі Львів затрачус характер політичного центра. А життє тимчасом пливе, бо не може стояти. І край залишає голос сам. Зневірені у Льво-

ві поодинокі частини краю починають вести політичну акцію на власну руку, створюючи для своєї повіту, чи округи самовистарчуєчі політичні осередки. Нарада, що відбулася дні 17. лютого в Станиславові, а з якої звідомлення містимо на другому місці, яскраво змальовує настрої і домагання краю. Є це обяв здоровий і тим радісний. Витягнути створення окружної політичної Ради в Станиславові, віримо, що за тим прикладом підуть і другі місцевості. Час наглить, ділати треба скоро.

Ревізії і арешти.

У ЛЬВОВІ.

Дня 16. лютого о год. пів до семи рано прийшов агент Хмільовські ще з одним в товаристві двох поліціянтів до Академічного Дому при вул. Супінського і перевели ревізію. Шукали за якимсь осібняком який нікому там не знайшов. Розуміється, що і цим разом нічого не знайшли. А це вже третя з ряду ревізія і все безуспішна. Чого хотіть і за чим шукають — Бог знає.

ПЕРЕМИШЛЬ.

Дня 13. лютого була ревізія в Перемишлі в Домарацького Ярослава студ. фільос. Попукували по

стінах а вкінці забралися не знайшовши нічого.

Того самого дня була ревізія в директора Народного Базару і в Нар. Базарі не знайшли нічого.

ЛОПАТИН пов. Броди.

Дня 31. січня відбулися ревізії у Довгополюка, Левицького і Шаха. Забрали у них часописи і книжки. Дня 5. лютого вночі поліція арештувала 12 людей. Суд по переслуханню б звільнив, а 6, дня 12 лютого відставлено до Золочева скотих ланцузами. Причина арешту невідома.

Спомини генерала Гофмана.

Німецький генерал Гофман (цей самий що підписував берестейський мир) видав свої спомини. Книжка, має назву: „Війна занедбаних нагод“. Богато цікавих речей можна довідатись з цієї книжки, про „за-

недбані нагоди“ у великій війні. А ці нагоди, після сів Гофмана, занедбували велики і ославлені нім. генерали загалом — німецька начальна команда.

Богато з цих закидів, відомі ширшим

в землю, щоб не кортіло змолоти на хліб. Та тої причини не виявляв він жінці, щоб не смутити її.

— Пойду і я з тобою! рішила Олена і стала збиратися.

— Останься в хаті, ти не будеш за кінами цілий день ходити. Нехай Софійка іхала зі мною.

— Ні пойду, подивлюся на поле, а Софійка нехай обходить хату.

Дивно було Іванові, що Олена вибирається з ним на поле, бо від часу смерти сина ні разу ще не була на нім, але жінці не перечив.

— Промене, єдь! кинув на відхіднім і подався до сусіда позичати коней.

* * *

Виїхали на свою нивку.

На полях сніг уже алів зовсім, остали ще тільки калюжі в видовинках. Рідя, як той зімліний чоловік, що його відігнути, пробудилася

після зими і дихала повними грудьми та усміхалася до сонця.

Іван здергав коні і став їх віндрягати. А Олена дивилася журно то на поля, то на небо голубе і роздумувала. Чи дивиться її син з оттою синяви, чи літає його душа понад тою нивкою тепер. Коби хоч вітром буйним, коби хоч пташкою малою злетів до них на хвилинку. І знов родилася в ній туга невимовна та витискала рясні слізини з очей. Жалувала вже навіть, що виїхала з чоловіком на поле.

Скинули мішок на землю, — встремили свічку в пшеницю, засвітили і прикладнули просити Бога доброго врожаю. Та Олена тільки губами рухала, а думкою літала все і все під синє весняне небо і шукала сина свого на нім. Та на небі навіть хмарки не було. Вітер маяв хусткою на ній та в його пошумі не було шепоту синової душі.

кругам читачів, і про них загадують вже інші автори споминів. Та у споминах генерала Гофмана є богато таких цікавих вісток і відповідей на загадки світової війни про які ми досі мало знали.

Генерал Гофман ставить такі питання: „Чи треба було того, щоби Німеччина програла війну і котрі особи та які обставини винні цьому?“ І він старається виказати богато тих обставин та осіб. Виходить ясно, що Німеччина не мусіла програти і що було богато промахів навіть серед німецьких головачів... Не має людій без помилок, (потішмо тим себе...)

Найбільше місця у своїй книжці посвячує ген. Гофман Москалем і війні на східному фронті. Пишє, що такого легковажного і прямо смішного ведення війни як у російській армії — не то що не можна зрозуміти, але й не можна подумати.

Російське командування видавало всі накази радіо-телеграфом. Німці переловлювали і знали все скоріше ніж рос. війська на фронти...

Він подає такий випадок: Генерал Самсонов, видав наказ, переслідувати ворога. Цей наказ по радіо-телеграфі, не був навіть шифрований! Річ ясна, Німці в цій хвилі знали. А як „декоди“ важні російські депеші, були шифровані, то Німці мали таких „двох“ що розшифровували.. І признає генерал Гофман, що війна з Москалями була легка, хоч Москалі гнали міліони людей до наступів бо самі російські команди через свою легковажність (глупоту іншими словами) повідомлювали Німців, де і які стоять частини, які угруповання і на що скучується в якомусь місці сили. Єдиний раз за час російської війни, Москалі заскочили Німців а це зимою 1916 р. над рікою Аа, позатим ніколи.

Погром армії ген. Самсонова (вересень 1914 р.) пояснює дивним загадливим захованням ген. Рененкампфа. Найменча акція зі сторони генерала Рененкампфа була перешкодила цій катастрофі російської армії під Таненбергом. Та цей генерал, був прямо „непорушний“.

Цікаві речі, пише ген. Гофман, про винайдені трійливі гази. Гази ці, винайдені професором Габер і їх зразу випускали при помочі приладів а коли винайдено протигазові маски і вони вже ставали не шкідливими, тоді професор Габер, порадив ген. Людендорфові, уживати страшного газу т. зв. Жовтого Хреста (*gelbkreuz*). Ним наповнювали гранати і проф. Габер

Але ось із нивки піднісся в небо маленький жайворонок. Задзвінлив сріблом і чимраз вище і вище в ряснім промінні сонця підтягався в гору. Мов хто його ниткою золотою підносив у синяве.

Олена втопила в ньому очі, заслухалася в його весняну пісню. — І враз відалось їй, що це не жайворонок, а син її, коханий Онуфрік співав ім над головами, витас іх з ясним сонічком, вигас іх з божою весною.

Сину мій! шептала витягаючи до нього руки. — Ти знову між нами. Дав Тобі Бог милосердий рай на своєму полі.

Жайворонок грудкою впав назад на поле і стих.

А Олена припала лицем до землі і цілуvala мокру пахущу рілю, мовби це було румяне личко її сина.

запевнив генерала Людендорфа, що Французи не вспілють винайти цього газу хіба аж за рік. А за рік — впевнівав проф. Габер, війна покінчиться.

Бо коли до року війна не покінчилася, і ворогам вдалось сфербікувати цей страшний газ „gelbkreuz“ тоді війна буде програна бо — нема ратунку.

Та професор винахідник дещо помилувся — хоч дуже мало: Вороги винайшли цей газ не за рік т. е. 12 місяців а за 16 місяців. І коли вже було підписане перемир'я, Французи мали нафтарикований такого газу 5.000 тон і на жаль (Французв.) не змогли ужити їх на масове винищування Німецької Армії...

Ген. Гофман вгадувше про большевізм в Росії і як його заведено. Одна визначна особа, подала проект знищення російської армії агітацією і деморалізацією. Особа ця, звернулася зі своїм проектом до посла Ерцбергера (з католицької партії) а Ерцбергер до Міністерства, і... в цей спосіб перетранспортувано Леніна до Петербурга.. Дальше все справа всім відома — каже ген. Гофман, армія була знищена і мир підписаний.

Згадуючи про берестейський мир, зазначує ген. Гофман, що балака про це що він гридав кулаком об стіл з звичайною видумкою. Він кулаком не гридав, а найбільше заслужились коло берестей-

ського мира, німецький канцлер, граф Гертлінг і фон Кільман.

Про відбудоване і воскресине Польщу, говорить ген. Гофман, дуже коротко. Він каже що гадку відновити Польшу, подала Австрія а то барон Буріан. Гадка ця після ген. Гофмана доволі глупа і... безпотрібна. (*dumm und überflüssig*). Багато ще цікавих відомостей в сногадах ген. Гофмана. Іони вийшли останніми часами в Мюнхені. (*M. Hoffmann — der Krieg der versäumten Gelegenheiten — Verlag für Kulturpolitik — München*) (Ле).

Страшна подія в поліційних арештатах у Львові.

Те, що д'ється в поліційних арештатах при вул. Яховича у Львові, передирається до публичного відома лише час до часу і то в дуже скрупій формі.

Попереднього тижня арештовано, як подає „Газета Поранна“ „в звязку з викриттєм якоїсь більшої афери політичкої натури“ вдову по інженері Ольгу Бесарабову. В кілька днів пізніше польські газети помістили нотатку, що в тюрмі при вул. Яховича повісилася Юлія Баравска. На ділі, як тепер виказується відібрала собі життя пані Ольга Бесарабова, а поліція газетам подала фальшиве нависько. Як „Gazeta Pogonna“ подає, п. Бесарабову поміщено в келії ч. 2., зовсім окремо. Слідуючого дня по першім переслуханню вона о год. 9:10 мінут повісилася. В кілька годин після цього тіло погребано, не повідомивши о цім П брата, а пресі, очівідно польській, подано до відома, що по вісилася Юлія Баравска, арештана в Жовкові за волокитство.

Длячого укрито перед публичною опінією правдиве нависько і чому про П смерть не повідомлено брата це є питання, яких невільно оставити без відвіді. Стільки „Газета Поранна“.

Ми довідуємося, що брат бл. п. Бесарабової проф. Северин Левицький довідавшись про смерть своєї сестри удався за поясненнями до дир. поліції Райнлендера.

А тимчасом поліція про це мусіла знати, бо робила ревізію у другої сестри проф. Левицького п. Іванни Левицької в Городку Ягайлонськім. Випитували, чи бл. п. Бесарабова не хорувала, чи не заживала наркотиків. (!)

Тіла помершої до цього часу неможна знайти Де поховано поліція не хоче сказати.

Тою нечуваною справою занялася вже колегія українських адвокатів.

Буде внесена нагла інтерпеляція в Соймі.

Тайна і причини трагедії мусять бути вияснені.

Домагається цього усього українське громадянство,

По той бік греблі.

Вибух в Харкові.

Про вибух пороху, який мав місце в Харкові дні 1. лютого ось що подає київський „Більшовик“: „О дванадцятій годині полудня у величезному семиповерховому будинку Народного Комісаріату Харчу, що росташований у центрі міста, стався вибух крамниці зі збросю, яка містилася в першому поверсі будинку. Фаховці визначують, що вибухнуло трийця пудів пороху.

Під час вибуху усі сім поверхів були переповнені службовцями та робітниками богатох кооперативних і державних установ, росташованих в будинку. Счинилася величезна пожежа. Сотні співробітників, головним чином жінки, перейняті жахом кинулись у горішні поверхи будинку та на дах. Богато з одчайдо кидалось з самого поверху на брук, деякі сповзали з горішніх поверхів по ринвах. Пожежні частини почали ратувати будинок. За короткий час видобуто дев'ять спалених трупів і двайцять поранених. Вибух ушкодив богато сусідних будинків і трамвасу лінію. Страти йдуть в сотки тисяч золотих карбованців.

Праця Книгосвілки.

Київська філія Книгосвілки друкує в лютому ось які книжки: Дорошкевич: Підручник історії української

їнської літератури; Чепига: Практична трудова педагогіка; Леся Українка: I. i II. томи; із дитячої літератури Жуль Верн — „Вітівка доктора Окса“; з педагогіки ще серію праць проф. Ананьїна та Скіцького, що вийдуть в 5-ти книжках, розміром по 20 аркушів; із серії політичної економії: Богданов — Короткий курс економічної науки та із геології: Тупіковський — Катастрофи всесвіту та землі, розміром в 5 аркушів.

Таки до України.

Недавно скликано в Добрянку городнинського повіту чернігівської губернії зізд відпоручників 37 сіл, які влада хотіла прилучити до гомельської губернії. Відпоручники одноголосно заявилися за належність до України, мотивуючи це тим, що хоча внаслідок русифікації й говорять вони по російськи, то всетаки почивають себе Українцями. Делегати домагалися рівнож перемінити школи на українські. („Більшовик“)

Поневолений народ, який зуміє поставити на ноги своє шкільництво — дістане в свої руки клочі від своєї вітчини.

З життя Тернопільщини.

В нашему громадянстві не тяжко про славу.

Заложить хто курс неграмотних зорганізус хор, улаштує аматорське представлене, чи зеколяє на Р. Ш. кілька марних міліончиків, от і вже є причина, щоби його по-чесніх похвалили.

Богови духи винні громадянам, щасливим случаєм увійшли в склад виділу якої установи, а вже по нашему треба їх публично звеличити. Хай знає світ, що є у нас громадянські діячі!

За такі і т. п. марніці виславляється в нас людей і то не лише по селах.

Недавно виславала мене наша читальня відпоручником на збори повітової філії "Просвіти". Збори назначено на 11 год. перед пол. Відпоручники сіл зібрались точно, але голова філії прийшов аж по 12 год. Зачалися збори о 12 год. 15 мін., провіркою, котрі читальні і яких відпоручників прислали. То "фільзовування" тривало до 12 год. 35 мін. значить властиві збори почалися зі звіж 11 годинним опізненням.

Голова здав довге але дуже загальне спровадження з діяльності за м. р. А відтак як не зачнуться подяки і славословія!... Голова дякує членам, члени голові, голова виділові і так в колісце славять одні других. А за що? За примітивне і неточне сповнення обов'язків вложених на одних і других статутом "Просвіти". Чи ж це не упокорююче? Чи ж виділови не вистаряє звичайні уділення абсолютної?

А потім... як не начнуться сварити "трудовики" з радикалами. Аж сором стало слухати.

Смеркалося. Тож ми відпоручники, читальні з околиці мусіли вертати домів, тай опустили салю де сподівались бути учасниками річевої дискусії над ріжними пекучими справами економічної і просвітної натури, а почули лише подяки і лайки.

Соромно мені стас на думку, що неділя недалеко тай наші читальні зажадають від мене звіту зі зборів філії "Просвіти". Що ім сказати? Не знаю! — Та за те на адресу наших повітових організаторів єсть які слова тиснуться мені самі на уста.

Панове! — що стойте на чолі наших установ

Якщо скликуне повітові збори, то уладжуйте їх так, щоби зорга нізування і переведення тих же, було відцем парламентарних обрад для зібраних представників села.

Зірвіть вже раз на все з практикою освяченням рутенським опізнованням початку, а заведіть безумовну українську точність. Зясуйте собі, що в часі збору глядять на вас делегати сіл, як на своїх духових провідників. Тож не допчіть своєго авторитету безпотребними подяками і славословіями, а ще гірше не знезажайте себе лайкою бо не лише понижаете свій власний престіж, але в додатку деморалізуєте село.

Радше не скликайте ніяких по-

вітових зборів без виготовленої програми, ніж щоби відпоручники читальні вертаючи з непідготуваного як слід збору, мали питати самі себе: чого і за чим кликано їх в город?

І перестаньмо вже раз ділити наше громадянство на "інтелігентів і селян". Прийміши радше поділ на "вчених і невчених", бо інтелігенція багатьох селян перевиншає інтелігенцію неодного з них, що задля своєго образування, а чисто лічим одягу, поїзд монополь на назву інтелігента.

Інтелігентний неінтелігент.

ОГЛЯД СЕЙТОВИХ ПОДІЙ.

Штрайк портових робітників в Англії.

Наслідки штрайку портових робітників в Англії вже дається заважити. Порти стоять піреладовані. До одного із портів приплыв корабель "Америка" з Нью Йорку з 2000 поштових пакунків і стойть невиладований. Два кораблі, що привезли до Лондону волове мясо рівнож невиладовані.

До штрайку прилучилося ще 2000 залізничників доїздових залізниць в Ліверпуль. По ріжних містах

Англії відбулися віча, на яких домагаються від транспортних робітників, щоби прилучилися до штрайку. Якщо так станеться, то буде штрайкувати понад міліон робітників. Із за штрайку зросли ціни на продукти, головно мяса.

Переговори при участі міністра праці Шо не довели до успіху. Мас відбутися нарада всіх міністрів в справі штрайку.

Нема Росії.

Чічерін звернувся до всіх дипломатичних представників в Москві, з прошальною, щоби вони м'ясто

назви — Росія — уживали від тепер назви: "Федеративний Союз Радянських Республік".

Кріза уряду в Баварії.

Др Кар зрезигнував з уряду генерального комісара Німеччини. Рівнож ген. Льоссів, командант баварської Райхсвери подався до димісії.

Голосування над внесеним о

розвязанні сойму і ревізію конституції дало більшість за тими внесеннями. Це може мати поважні наслідки. Бо новий баварський сойм може перевести зміну конституції і завести монархію.

Ніяких прав до Клайпеди.

Литовський президент міністрів Гальванавас у своїй великій промові, що Польща не може мати ніяких прав до Клайпеди. А якщо Польща домагалася таких прав, то нею керують виключно імперіалістичні наміри. Вільно, сказав Галь-

ванавас, тепер не є заінтересоване долею Клайпеди. Згодом, як Вільно буде прилучене до Литви Вільнови треба буде Клайпеди.

Поляки тою промовою дуже обурені.

Біда у Франції.

Французький парламент ухвалив підвищити всі податки о 20 проц. До того дійшла Франція завдяки

окупації чужих земель. Так буває з кождим.

I Австрія визнає Словіти.

Австрія приготовляється також визнати Словіти. Словітський уряд стоїть на становищі, що Австрія визнала Словіти вже в берестейськім

мирі і тому нетреба більше визнавати. Та Австрія твердить, що в 1920 р. Словіти берестейський мир уніважнили.

Там інакше.

Японія розписала в Америці пожичку в висоті 140 міліонів доларів. В кілька годин по розписанню пожички не лише, що люди

розкупили всі акції, але субскрибовано багато більше. Це японська пожичка. А як є з пожичками у інших державах ми бачимо на власні очі.

Пілсудські верне?

Гел. Сікорского іменовано польським міністом військових справ. Тепер мають надію ліві польські

парти, а страх — праві, що за Сікорским і Пілсудські верне до війська на якесь високе становищко

Стульгінськіс

Фонд І. Боберського.

Як відомо, минулого року ученики професора Боберського оснували фонд його імені, з нагоди 50 літ його життя.

Знаючи, які заслуги він положив як педагог, а відтак як довголітній голова Сокола-Батька і член Боєвої Управи У.С.С. — звернувшись до інформації до одного з основників фонду.

— Добре, що й запитуєте, бо й так думали подати до публичного відома про стан фонду, — сказав мені. — Хоч багато його учеників уже на поважних становищах і наліт знані богачі, то звичайно почиваються учениками, а від таких не можна ніколи сподіватися вдачності. Тож смішно мале число зложило свою частину. До них можна приноровити його слова: «Співаємо — душу, тіло ми положим за нашу свободу, але многі, многі не хочуть дати за свободу навіть 5 корон». Така галицька вдача, що 10 К в золоті тяжко витягнути з кишени і дати на фонд.

А щоби Ви знали, що дотепер зібрано від його учеників і прихильників, ось Вам імена й прізвища:

В золоті: Володимир Кузьмович (Львів) 10 К, Дарія Навроцька (Львів) 10 К, д-р Іван Сохацький (Калуш) 10 К, Ст. Гайдучок (Львів) 10 К, Марійка Терлецька (Львів) 10 К. Долярами: Львів: Ал. Онисько 5, по 2: о. д-р Іван Бучко, Степан Кизима, по 1: О. Суховерська, Іrena Федівна, Микола Левицький, Юстин Левицький, д-р Гриць Лучаківський, Теодор Поліха (Перемишль), «Січ» Судова Вишня (з нагоди свята Горука), Павло Зимак (Львів) 1 дол. Крім того зложив б. господар «Сокола-Батька» Зенон Попович з Бича 12 500.000 пм. (40 чеських корон) і І. Н. 20 чеських корон.

А бувши Січовики в Хоросні старім уладили оригінальну збирку

на Новий рік тай ходили „за балабушками“ по тамошньому звичаю і зібрали 182 кг. жита тай 25 кг. пшеници! Ходили так богачі як і халупники, жонаті й парубки. Ось їх імена: Строцький Іван, Хомин Гринь, Левандович О., Данилів Роман, Данило Буць, Камінський Андруш. Вони добре розуміють, що фонд має служити на те, щоби ми мали свій майдан і були господарями, а не вічними комірниками. Тоді й молодь виховаста на господарів а не наймитів.

— А на що фонд має служити? — питаю, зрахувавши побіжно, що виносить він цілий майже 36 доларів.

— Він піде на закупно українського майдану у Львові передовсім, це найважніша ціль і ми її мусимося сягнути, хочби через 10 літ прийшлося той фонд збирати. Потрафили тому 300 літ ті львівські кушнірі, шевці і т. д. почати й завершити будову Волоської церкви і справити найбільший український

президент литовської республіки. Як відомо Литва при кожній нагоді заявляє, що вона находитися з Польщею в стані війни і ніколи не зреється своєї столиці Вільна, яке Поляки забрали.

дзвін у Галичині, то ми мусимо купити той майдан. А нас с більше, чим їх було. Чи ми гірше покоління? Ніколи! Можуть бути гірші одиниці, а не загал!

— А дех на той фонд складати?

— О, коли о це ходить, то не в жаднім банку. Ми просимо слаги прямо до «Сокола» (Львів, вулиця Руська ч. 20). Тоді Старшина за їх вартість відповідає, а не буде так, як з посилкою через банкій поручення, що вийшло як у приповіді: «Всі в дома були і скрипа пропала».

Тепер я зрозумів його учеників. Хочуть доказати, що з наймитів мусимо стати газдами.

Всі щирі Українці мусять ім у тім ділі помочи!

Па.

ДЕКІВАН.

Хитрий Жид.

Раз десь Господь Бог зібрав
Всі свої народи,
Бо між них раздати жав
Богацтва природи.

В день назначений прийшли
До престола гучно
Всі народи, що були,
Аж до жида включно.

І сказав Господь до них:
Що хочете мати?

Чи то добре щось, чи гріх —

Мусите сказати...

Перший виступив Москаль
І почав просити,
Щоби Волгу хоч на цаль
В водку замінити.

Німець фабрик захотів,
Пила ціле море,
А Англієць кораблів
І золота гори.

Француз просив гарних шат,
Жіночі і шампані,

Румун вікращи землі шмат,
Що другому дана.

Поляк благав, щоб забрати
На той світ Льйод-Джорджа,
І Польщу їм збудувати
Од моржа до моржа.

Українець наш просив
Між своїми згоди,
Полд, скота, пирогів
І в тюрмі вигоди.

Кождий так просив народ
Щось для себе в Бога;
Мовччи стояв лише жид
Десь коло порога.

— Що ти хочеш Срулю мії?
Господь запитався.

— Та я хочу... ай вей жір...
І тут Сруль заміявся:

Та я тоє... Я нічо...
Нічо не бажаю...

Жичу голям всю добро.
І Твоого раю...

Можеб можна пані Бог
Всіх їх там забрати —
Амен! тут без тривог
За кару остати.

СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО.

Як годувати худобу?

(Далі.)

5. Кілько та якого корму потре- бує всяка тварина відповідно до ціли годівлі?

Кілько та ще й якого корму треба дати худобині, залежить передусім від того, чого ми від неї домагаємося. Як ми годуємо вола в часі, коли він звичайно стоїть собі спокійно у стайні і ми не бажаємо собі від него нічого як тільки, щоби він не марніючи жив, тоді вистане йому слабший корм, аніж у часі, коли цей віл має сильно працювати, або коли ми зачнемо годувати його на заріз. Сильніше годуємо корову, яка наприклад на тисяч кг. ваги може і має дати 25 літрів молока на день, аніж корову тої самої ваги, яка може дати тільки 10 літрів молока щодня. А далі: худобина велика і глибока мусить зісти більше, ніж мала, — ялівочка чи бичок або лоша у другому місяці життя потребує менше і що інче зісти ніж при кінці другого року. Та й на тім не

кінець, бо наприклад інакше мусимо годувати свинку, коли хочемо мати її говоюю на заріз за 4 тижні а інакше як за 6 неділі. Та ще й це, що один корм лекше і радніше приймає худобина ніж інший корм, що расова худобина потребує ліпшого корму, ніж нерасова, та що всякий корм може мати розмітій а то й не бажаний вплив на годівлю *) усе те треба мати на увазі при добре корму для худобини. З усіх отсих і інших причин подане нище зіставлення треба розуміти не як рецепт, від якої ані трішки не вільно відступити, а тільки як загальні правила доброї годівлі, над якими дбайливий господар мусить добре застосуватися, заки в деякім малім трошка відхилятися від них в один чи другий бік. Ось вам тепер і ці правила:

*) Наприклад від вівсяної соломи — біле молоко; від брукви та ріпі-стернінки дістася вони небажаний гострій посмак; при годівлі дійних коров бульбою вони дають звичайно досить молока, але пісного і т. п.

I. На днину і тисячу кільограмів живої ваги:

РІД ХУДОБИ	Суш	Стравні поживні частини в кормі				білковий стосунок
		білок	углеводні	товщ	вартість мучки	
		кільограмів				
1. Воли у спокою на стайні	15—21	0·6—0·8	7·5—9·5	0·15	6	1 : 12
2. " мірно працюючі	20—25	1·4—1·6	11·5—12·0	0·3—0·5	9·7	1 : 7·5
3. " сильно "	25—30	2·0—2·4	13·0—14·0	0·5—0·8	12·8	1 : 6
4. " годовані на заріз (тучні)						
a) 1. період	27	2·5	15	0·50	1 : 6·5	
b) 2. "	26	3·0	14·8	0·70	10·5—12·5	1 : 5·5
v) 3. "	25	2·7	14·8	0·60		1 : 6
5. Дійні корови						
a) 5 кг. молока на 500 кг. живої ваги	22—27	1·0—1·3	10·0—11·0	0·3	8—9	1 : 9
b) 10 кг. молока на 500 кг. живої ваги	25—29	1·6—1·9	12·0—13·5	0·5	10—11	1 : 7·5
v) 15 кг. молока на 500 кг. живої ваги	27—33	2·2—2·5	14·0—15·5	0·6	12—14	1 : 6·5
g) 20 кг. молока на 500 кг. живої ваги і днину	27—34	2·8—3·2	15·0—16·5	0·8	14—16·5	1 : 5
6. Коні						
a) при мірній праці	18—23	1·0	9·8	0·4	9·2	1 : 7
b) " середній "	21—26	1·4	10·0—11·0	0·6	11·6	1 : 7
v) "сильній "	23—28	2·0	12·5—13·5	0·8	15	1 : 6
7. Тучні свині дорослі						
1. період	33—37	2·5—5·0	26·5	0·7	28	1 : 5·5
2. "	28—33	2·0—4·0	25·5	0·5	26	1 : 6
3. "	24—28	1·5—2·7	17·0—19·0	0·4	20	1 : 6·5
8. Вівці, дорослі						
a) звичайні	18—20	1·0—1·2	10·5	0·2	8·3	1 : 9
b) расові	22—25	1·2—1·5	11·5	0·2	9	1 : 8
9. Вівці тучні						
1. період	26	2·0—3·0	15·2	0·5	14·5	1 : 5·5
2. "	25	2·5—3·5	14·4	0·6		1 : 4·5

II. На голову і днину.

Рід худоби	Суш	Стравні поживні частини в кормі			білковий стосунок
		білок	углеводні	товщ	
кільограмів					
Він у Середніх місяцях живе зага одної штуки					
1. Підростаючі телята					
2—3	75 кг.	1·7	0·30	1	0·150 1 : 4·5
3—6	150 "	3·5	0·50	2	0·150 1 : 5
6—12	250 "	6	1·60	3·40	0·150 1 : 6
12—18	350 "	8·4	0·70	4·50	0·140 1 : 7
18—24	425 "	10·2	0·70	5·20	0·130 1 : 8
2. Підростаючі вівці					
5—6	28 кг.	0·8	0·09	0·44	0·023 1 : 5·5
6—8	24 "	0·8	0·09	0·43	0·020 1 : 5·5
8—11	38 "	0·8	0·08	0·43	0·019 1 : 6
11—15	41 "	0·9	0·07	0·44	0·016 1 : 7
15—20	43 "	1	0·6	0·44	0·012 1 : 8
3. Молоді тучні свині					
2—3	25 кг.	1	0·19	0·75	1 : 4
3—5	50 "	1·7	0·25	1·25	1 : 5
5—6	62 "	2	1·27	1·48	1 : 5·5
6—8	85 "	2·3	0·29	1·74	1 : 6
8—12	125 "	2·6	0·31	2·03	1 : 6·5

Отсі обидва зіставлення зложив я на підставі дослідів німецьких учених *). Вже і з цих зіставлень виходить, що ми і в годівлі худоби осталися дуже позаду за Німцями. Їх обрахунок передусім пристосований, як бачимо, до великої, дорідної худоби (хоч 500 кг. у днині корови), бо така у них звичайно скрізь буває, а її телята, як бачимо у другому зіставленню, мають у них звичайно вже між 3 або 6 місяцем кругло по 150 кг. а по році 250. Таке і з пащатами. По півріці вони важуть там пересічно поверх 60 кг. а по році 1·25. Усе те осягнув німецький хлібороб у рівній мірі довголітнім плеканням добірної худоби і розумною годівлею. Тепер уже Німеччина не державби у себе корови, яка пересічно у цілім році не далаби їйому хоч 5 літрів молока на днину. Він вимагає від своєї корови пересічно на цілий рік хоч 15 до 25 літрів молока щоденно. У час — такий вислід плекання і годівлі худоби надзвичайний. Але й нам треба туди прямувати! І у нас, покищо надзвичайне мусить стати буденним, як у Німців. Одно покоління взад — і у гімців було не багато ліпше, ніж у нас

*) 1) Schmitter, Das Wissen des praktischen Landwirts, Leipzig 1920, Verlag Hugo Voigt; 2) Prof. Dr. Fingerling, Fütterungsnormen für die versch. Zwecke der landw. Tierhaltung; 3) O. Kellner, Die Ernährung der landwirtschaftlichen Nutztiere, 9. Aufl. Berlin 1920, Verlag Paul Parey.

тепер. Як хочемо бути дійсним народом у світі, мусимо чимкорше надробити занедбане. Тому то, хоч тимчасом кождий в нас мусить сам своєю практикою (на підставі отсєї науки про годівлю худоби) вимірювати до якої межі виплатиться німецький спосіб годівлі у наших умовах, то все ж таки обидва вище наведені зіставлення можуть бути дуже повчуючим дороговказом, як масмо годувати свою худобу, коли хочемо до краю вихіснувати усе, що нам наша худобина може дати.

Що торкається дійних коров, бачимо із першого зіставлення, що при відповідні сушу аж при кормі з білковим стосунком 1:6.5 обрахунок сподівається пересічно 15 кг. молока а при білковім стосунку 1:5 пересічно 20 кг. молока щоденно від тієї самої корови, яка при кормі з білковим стосунком 1:9 може дати пересічно тільки, 5 кг. молока на день. Тому запамятаймо собі, що в кормі доброї дійної

корови (жива вага кругло 500 кг.) мас бути менче більше: 15 кг. сушу, в тім 1.3 кг. білка, 0.2 кг. углеводів і 0.20 кг. жиру (товщу). Тоді стосунок білковий буде — 1:5. Такий сам вислід дасть менче більше добре (але справді добре) пасовиско. Наука провірила, що корова (живої ваги 500 кг.) спасас на день на добрім пасовиску кругло 60 кг. трави. У тих 60 кг. трави є (як це провірила наука) кругло 12 кг. сушу, 1.5 кг. білка, 5.9 кг. углеводів і 0.24 кг. жиру (товшу). Білковий стосунок

$$(0.24 \times 2.5 + 5.9 : 1.5)$$

виходить цим разом на 1:4, що не зовсім добре, бо корм дійної корови має мати білковий стосунок 1:5 — 1:6; коли однак зважимо, що трава трошки старша вже має в собі менче білка, толі й таку пашу приймемо за зовсім вдоволяючий корм дійної корови, бо чим менче білка, тим ширший білковий стосунок.

(Далі буде.)

Обновитель гебрейської мови.

Жидівський народ мав колись свою рідину мову — гебрейську. По збуренню Срусаїму, жиди розбрілися по світу і затратили цю мову. Вони стали балакати або жаргоном або мовою краю і народу перед якого живуть. Давня іхня спільна жидівська мова осталася тільки мовою вчених і мовою святих книг. Дійшло до цього, що ці учні і книжники уважали гріхом, колиби звичайний чоловік розбалакував цею святою мовою. Гріх. Недостойно!

І так ця рідна мова затрачувалась та віки минули і жидівський народ не мав своєї мови — перестав бути властивим народом. Його держала тільки віра батьків.

Аж перед 40 літами знайшовся в Палестині 25-літній молодець, впертий вдачно і сильний вірою, та взявся до відродження рідного слова. Він був бідний і никому незнаний — цей Бен Єгуда, що став опістя обновителем і вернув жидам давню свою мову...

Та спершу прокляли його рідні земляки і викинули зі свого громадянства. Мало того, вони оплювали його і видали турецькій владі, яка засадила його на кілька місяців в тюрму. А все робили ці старі заофанці, ортодоксальні жиди, що уважали цю мову за свій монополь і за тайну святих книг. Ще двайсять літ тому один з жидівських патріотів Лілленблонд приїхав в Палестину і Бен Єгуда привітав його рідною гебрейською мовою, то цей кинувся як озарений і крикнув: "Redet wie a Mensch!" (говоріть як чоловік).

Ця Бен Єгуда навіть і цим не зражувався. Працював вперто і невтомно.

Рік перестудіював всю жидівську літературу почавши від пісень Лебори аж до поезій Бяліка. Взявся за важку роботу, бо жидівська мова вже близько 1900 року не була в ужиттю. Вона не мала цих всіх нових слів, яких потребує теперішня жива мова. І Бен Єгуда вишукував та підбирає ці нові слова, він прямо відтворював і витворював їх на ново. Вислід його невтомної праці — це тих п'ять грубих томів студій над жидівською мовою, які видано 1921 р. (*Thesaurus totius hebraitatis et veteris et recentioris*). Ще готується до друку п'ять нових томів про еволюцію гебрейської мови, які по смерті автора приготовлюють його наслідники.

Цього року в грудні обходили жиди в Палестині першу річницю смерті свого заслуженого великого чоловіка, який повернув і відродив їм рідину мову — Елеазора Бен Єгуди. Він, цей Бен Єгуда, не тільки відродив жидівську мову, але й зробив Жидів справжньою нацією.

Нинішні жиди, головно молодь, вчаться цієї рідної мови, говорять нею і плачують її. А всякого, що вирікається правдивої рідної мови, уважають негідним назви жида.

І недалекий час, коли вже не буде жидівської мови, Німців, жидів-Москалів, а будуть одні жиді-евреї, з одніми традиціями, вірою і мовою. (Je).

робітничої групи. Селяни в повіжному числі прибули із сіл вище названих повітів. Присутні були делегати зі Львова. Всіх делегатів було понад 70. На зізді виголошено дуже основний реферат про наше політичне положення, після чого вивязалася довга річева дискусія. Всі бесідники вказували на недопустимість існування такого стану, який запанував тепер, надальне. Треба перевести політичну організацію краю. Для відвертя того наступу, який іде на українську націю по цей бік Збруча треба стреміти до тактичного обєднання українських партій і покликати до життя Верховну політичну Раду. Супроти того, що Львів до того часу не дав в тім напрямі ініціативи, станиславівський окружний зізд вирішив для станиславівської округи покликати до життя окружну політичну Раду. Резолюції приняті зіздом одноголосно, дають ясний погляд праці зізу.

Революції.

1) Міжпартийний зізд станиславівської округи уважає конечним доведення до остаточного обєднання українських партій, котрі стоять на українськім державницькім становищі.

Взиває проте ті українські партії, щоби змагали до створення в найближчому часі Української Міжпартийної Верховної Ради.

2) До того часу, заки повстане Верховна Рада, зізд покликус до життя Окружну Політичну Раду, котрій ставляє за завдання концентрувати ділову роботу на всіх ділянках національного життя станиславівської округи, давати тій роботі ініціативу і напрям.

3) До Окружної Політичної Ради входить по двох представників слідуючих політичних угруповань: Української Радикальної Партиї, Незалежної групи трудової партії, політичного угруповання "Заграва" і незалежної робітничої групи.

4) Зізд вимагає утворення у Львові красової канцелярії "Народної Оборони", поручас Окружній Політичній Раді станиславівської округи навязати з нею контакт і допомагати їй у її завданнях, як рівнож поручас тій же Раді покликати до життя окружну канцелярію в Станиславові, а по повітах станислав. округи (Станиславів, Товмач, Калуш, Надвірна, Богородчани) по вітові канцелярії Народної Оборони,

Окружний міжпартийний Зізд в Станиславові.

Дия 17. лютого відбувся в Станиславові міжпартийний зізд станиславівської округи. Заступлені були повіти: станиславівський, калуський, товмачівський і саме місто Станиславів. Не прислали своїх відпоручників

з невідомих причин повіти Богословчанський і надвірнянський.

Участь в зізді взяли представники Радикальної партії, незалежної групи трудової партії, політичного угруповання "Заграва" та незалежної

Ширіть "Новий Час"!

З природи й техніки.

Боєвий похід мурашок.

Хоч Союз Народів має „переконати“ світ, що війни непотрібні, бо все можна злагодити справедливо... і мирно — то ми на цім місці хочемо також переконати всіх блаженно віруючих, що це прямо неможливе, бо воювання і війна лежать в нутрі самої природи.

Навіть мурашки, ці дрібні соторіння, воюють, бо хто хоче щось добути або щось боронити — мусить мати зорганізовану силу і боротися.

Цікаву одну воєнну подію підглянув серед мурашок Г. Прель у східній Африці біля Ніосі. Мурашки вертали з восиного походу проти ворогів „термітів“, таких же мурах як і вони, тільки в двоє більших величиною. Кожда з мурашок вібідно несла в своїй „пачці“ по одному або й більше ворожих трупів, що перевинували величиною і тягарем побідницю. Побідна кольона йшла рядами по 10—20 боєвиків. З переду ступали стежі, з боків охорона, а по заду задня сторожа. Так охорони, як і стежі не були обтяжені. Йшли в порожні щоби в кождій хвилі бути готовим до бою.

Та ціла похідна кольона була на півтора метра довга а 13 см. широка. Боєвий стан виносив приблизно тисячу. Значиться, сила одного повного куріння... Замітне це, що мурашка заєдно „чичіркали“ якби подавали собі якісь знаки або команду. Вони ступали в порядку і не здергувалися. Також ніколи не мішались, навіть в часі небезпеки. Бо коли пан Прель вхопив кілька мурашок сталевими щипцями, то на їх місце ступали другі і виповнювали це порожнє місце в кольоні. А коли пан Прель пустив назад їх мурашок, вони вже не пахались на давнє місце, бо там були другі і непотрібно буди викликали нове заміщення. Тому випущені прилучилися до задньої і передньої сторожі, вирівнялись рядом і рушили далі в напрямі свого гнізда.

Все так точно і справно якби після воєнного впорядку.

Навіть мурашки зорганізовані і мають свою силу. А що ж люди, до того поневолені і безоружні?...

культурно-просвітного та релігійного життя по війні угішлися — думаючи що молоді парохи потрафить загоїти ці рани, які зятрілися в нашій громаді внаслідок весінньої деморалізації. Та на великий жаль, наші надії завели. О. Юзич не тільки, що не старався від самого початку своєю наукою в церкві та впливом в громадянській праці здіржати цей занепад моральності, але він ще більше своїм поступуванням деморалізував громадян. Вже першого року виступив в церкві з проповідю проти сходин молодіжі в читальні, бо там (як він твердив) та молодіж деморалізується. А між іншим говорив таке: „Батьки на що ви посилаєте своїх синів та доньок до читальні, хіба не бачите, що там їх вісують ті панички в краватах. Нащо вашим дітям тих вистав. Ті панички уладжують ті представлення на се, щоби зі „зібраних грошей“ могли карти грati“ і т. п. Люди по просто дивувалися, що священик при здорових змислах здобувся на щось подібного. Та на радість, показалось що то був хвиленій напад якоїсь хороби у о. Юзича. Сего року хороба у його дійшла вже до дуже небезпечних комплікацій і тому для громадян а спеціально для читальні є шкідливою. О. Юзич через якісь непорозуміння на тлі церковної господарки розпочав „войну“ таки в церкві з церковним брацтвом і розвязав його. Більшість з церковного брацтва є членами читальні і зараз по розвязаню зібралися на нараду. Та зараз звідкись дізналася про це місцева поліція і не дозволила на ту нараду. Показалося, що поліцію повідомив один з церковних служачих. Та мало того, зараз на другий день сам о. Ст. Юзич зробив письменний донос на читальню до староства через гром. уряд, з домаганням до влади, щоби не дозволяла на сходини в читальні, бо з відтам шириться в краю деморалізація і через такі сходини терпить релігійний стан. (Відпис доносу є в читальні). Такими доносами Ви отче Юзич релігійному станові жадної користі не принесете а нам в теперішньому ліхоліттю дуже багато можете пошкодити. Дальше мусите тяжити, що таким дивачним поступуванням не придуєте розярення серед свідомих селян проти вас. Чим більше будеть щось видумувати, тим більше будуть вам противід лати.

Парохіяне.

Гоголів (нов. Сокаль). Під теперішню важку хвилю, відчули наші селяни потребу організації-гуртівної праці так на полі просвітнім як і господарським, розуміючи, що одиноко в організації лежить наша сила — наша краща будучість. При такій організаційній праці мається до поборення безліч ріжких перепон не тільки зі сторони „влада-імущих“, а той часами й від своїх. І коли перші перепони підбадьорують, додають сили і охоти до праці — так другі деморалізують — знеохочують. Примір на цей другий рід перепон можна найти в нашім селі в особі Андрющака Семена, зараз члена Надз. Ради кооперативи „Будучість“. Цей то морально скривлений чоловік з якоїсь хоробливої злоби, підкопує довіру односельчан до Управи кооперативи, поширюється ложним сплетень (начеби члени Управи лише з користі працюють) і інших клевет; одним словом має якусь присміність, всякий роботі, яку-би то не зачати, шкодити. Навіть не щадить такої взнеслої справи, як колядка на „Рідину Шкolu“. А діялось це на другий день Різдвяних Свят. З ініціативи виділу читальніного пішов гурток колядників по селі колядувати на „Рідину Шкolu“ і коли зайдли до Андрющака Семена, дав він якісь там 1:0000 мл, коли однак довідався, що це на „Рідину Шкolu“ і що колядників післи підліві читальні, вибіг на вулицю і обсипавши колядників простацькими словами казав собі гроши віддати. Ось вам примір на „жер-

Ювілей проф. Щербіни.

Дня 26. лютого (по нов. ст.) 1924 р. сповіняється 75 літ з дня народження і 50 років діяльності українського вченого й громадського діяча, професора Хведора Андрієвича Щербіни.

Для означення її всебічної оцінки заслуг професора Щербіни, українські наукові установи: Український Вільний Університет у Празі, Українська Господарська Академія

в Подебрадах та Українські наукові Товариства правниче та економічне в неділю, 2. березня ц. р. о 10 год. ранку в Празі Albertov 6, Geologicky Ustav влаштовують публичне урочисте засідання.

Для організації цього ювілею вибраний окремий Комітет, адреса котрого: Praha — Albertov 6. Geologicky Ustav, prof. Musjuk.

на Буковині. Під час нападу Румунів на цю територію України боронив оружно своє батьківщини, за що мусів утікати перед бандитським народом на Чехословаччину. Там студіював два роки лісову інженерію, а потім перенісся до Еберсвальде під Берліном. Там і стрінула його трагічна смерть з рук приятеля.

В. Й. П.!

С. Кнігнинич нов. Рогатин. (Священик донощиком). Хотяй прикро приходиться писати про свого священика, та годі далі мовчати. В найбільш критичний час, який переживала наша громада, обняв у нас парохію свящ. Ст. Юзич. Ми громадяни, що були занепокоєні занепадом

Андрій Воєвідка.

Дня 26. I. 1924. погиб трагічною смертю ст. ліс. інженерій Андрій Воєвідка, брат лікаря УСС. д-ра Костя Воєвідки.

Товариш Німець застрілив його нехочячи з револьверу.

Покійний походив з Кіцманя

тву темноти". Гоголівці! осудіть його поступок і відповідно застосуйте у відношенню до него!

Свій.

Ревізії в арешті в Сокальщині. Дня 10 лютого арештували поліція з Угринова, Григорія Сусідка арт.-малія-Придніпрянця, котрий, як політичний емігрант переживав в Тудорковичах трудячись малюванням декорацій і церковних ікон. На інтервенцію дра Ріпецького, його увільнили, конфінуючи в Тудорковичах. Дня 12 с. м. переведено ревізію у Хруща Афр. в канцелярії і філії Просвіта не нашовши однаке "об'єктивізованіх матеріалів" відійшли з нічим.

НОВИНКИ

Календар. — Лютий 1924.

25. Понеділок (12) Мелетія. Правосл. Мелетія. — Схід 6 1/2. Захід 4 1/4.
26. Вторник (13) Мартиніана. Правосл. Мартиніана. — Схід 6 1/2. Захід 5 0/2.
27. Середа (14) Авксент. пр. Правосл. Авксент. пр. — Схід 6 1/2. Захід 5 0/2.
28. Четвер (15) Онисима ап. Правосл. Онисима ап. — Схід 6 1/2. Захід 5 0/2.

Народні приповідки.

Хто біду має, той богато знає; хто гаразд має той мало знає.
Хто не зазнав зла, не вміє шанувати добра.
Бда не знає проказу.

Що сталося в лютому.

26. 1608. р. помер князь Константин Острожський.
27. 1664. Поляки розтріляли українського полковника Богуна.
27. 1848. Проголослення французької республіки.

Пригадки для Виділів Читальні "Просвіти" на лютин.

Дня 9 і 10 березня (марта) припадає річниця народини і смерті Тараса Шевченка. Кожда Читальня "Просвіти" має обов'язок відсвяткувати ту річницю в який небудь спосіб. Де є зорганізовані хори та аматорські гуртки там треба конечно уладити концерт або якось відповідну виставу. Конечно повинен бути виголошений реферат (відчит) про поета. Коли не можна уладити к інцизу чи вистави, то зорганізувати святочні чачальняні сходини з відчитом про Шевченка та гуртовим відспівуванням принайменче "Заповту". Очевидна річ інтересність свята залежатиме від рухливості виділу. Зібрані при тій нагоді гроші належать вислати на фонд "Учітесь, брати мої".

—0—

З театру. В четвер дня 21. ц. м. виступає в друге в опері "Жидівка" співачка п. С. Федичковська, яка першим разом зізнала собі загальне признання. В суботу 23. ц. м. виставить театр у перше комедію чеського автора В. Свободи — "Останній мушина", яка пройшла з великим успіхом на усіх кращих чеських сценах. В неділю, 24. ц. м. о 2-ї по полуничні ефектовна драма Б. Грінченка "Серед бурі". Вечером о 7:30 "Добродійна Сузанна" опісля іде театр на три вистави до Тернополя. В Тернопо-

лі в понеділок 25. "Добродійна Сузанна" в вівторок 26. "Жидівка" опера з виступом п. С. Федичковської. В середу 27. "Ніч під Івана Купала" — Вистави ідуть в салі "Міщанського Брацьва".

Буде більше кардиналів. Папа Пій-Сикст V. установив, що колегія кардиналів не може мати більше членів як 70. Тепер одна з італійських газет доносить, що теперішній папа Гійм XI. хоче змінити цю конституцію і позволити папам іменувати тільки кардиналів кілько будуть уважати за потрібне.

Недуги Троцького. Лікарі ствердили у Троцького загальне виснаження організму, запалення віддихових проводів, ослаблення діяльності серця, а до того всего ще катар жолудка. Мимо того всего вони роблять наяві, що за два місяці Троцький прийде до здоров'я.

Сенатор жертвую боротьби з алкогольем. В столиці Союзних Держав інвалідної Америки, Вашингтоні вивязалася стрілянина між податковими урядниками а пачкарами (що перевозять потайки) алкоголью. В часі тієї стрілянини впав від кулі сератор Green, що слухаючи туди переходив.

Хочуть більше іммігантів. Американський Департамент праці почав послідними часами діставати зі західних американських станів листи, що Злучені Держави допускають досить мушин, але мало жінок... Радять, приміром, щоби на кожних трьох мушин пускати чотири жінки.

Ще про Леніна. На першім своїм засіданні ухвалив Совіт народних комісарів, що крісло Леніна в салі засідань буде все незаняте, щоб Ленін був духом присутній між ними.

Новий спає в ліхомотивах. Цими днями робили в Римі пробу з новою ліхомотивою, яку порушив згущене повітре, і раба удалася зовсім добре. Таким робом ощаджується 20% на валу. Винайшов ту ліхомотиву інженер Зарзетті. Може аж тепер подешевіють наші залізниці.

До Аргентини, Бразилії та Уругваю відходить найближчий транспорт дні 28. лютого ц. р. найбільшого французького корабельного т-ва "Chargeurs Reunis", Львів, Городецька ч. 83. — Звертайтесь зараз по інформації!

До Куби і Мексики відходить найближчий транспорт 12. марта ц. р. найбільшого французького корабельного тов-ва "French Line", Львів, Городецька ч. 83. — Звертайтесь зараз по інформації!

Біржевий перегляд.

Грошева біржа.
приватні обороти.

Львів, 14. II. 1924.

Амер. дол. 9,450—9,500.000, одинки і двійки на рівні з іншими ам. дол., канад. дол. 8,580.000—8,600.000, Кч 265.000, фран.

Присилай
жертву
на "Рідину
Школу"!

фр. 410.000, франки швейц. 1,615.000, фунт штера 39.000.000—40.000.000, Фр. бельг. 380.000, — Ліри 350.000, Лей 46—46.500, Австр. кор. 130.

Золото: 20 кор. 41.000—41.500.000, 20 фр. 39.000.000, 10 рублів 53.000.000.

Срібло: кор. 750.000, 5 кор. 3.700.000, фльор. 1.800.000, рублі 3.300.000 копійки за рубль 0.000.000.

Збіжева біржа.

Львів, 14. II. 1924.

Кр. пшениця з 1923, 35.—36.500.000, Жито з 1923, р. 23.—24.000.000, Броварній ячмінь з 1923 20.—21.000.000, Овес з 1923 р. 21.—22.000.000, Горох пільний 00.000—0.1.000.000, Горох Вікторія 00.00.1.000 міл. Пшенична мука 40%, О" 8.2.000.000, 55% 1" 62.000.000, 70% 4" 43.0.0.000, Житня мука 60%, 62.000.000, 70% 53.0.0.000, гречана каша 00.00—1.0.0.0.000, фасоля біла 68—69.000.000, Фасоля краса 63—65.0.0.000, — Ціни розуміються за 100 kg, без споживного податку. Місце, станія заладовання.

Ринок.

Хліб 1 kg. 560.000, мясо волове 3.400.000 свиняче 3.300.000, теляче 3.200.000, солонина 600.000—4.100.000, сало 5.000.000, смалець 5.600.000 масло десерове 10.000.000, масло кухонне 8.000.000, сир 1.6.0.000 яйця 1 шт. 200.000, сметана 1 літра 1.600.000, молоко 600.000, 1 kg. меду 3.000.000, бураки 1 kg. 350.000, цибуля 450.000, чісник 1 головка 100.000, курка від 4.000—7.000.000.

ОПОВІСТКИ.

НАРОДНИЙ ТЕАТР "УКРАЇНСЬКОЇ БЕСІДИ". — Дир. О. Стадник.

У Львові. (Вул. Шашевиця 5.)

В четвер 21. п. м. Виступ Софії Федичківної: "ЖИДІВКА", опера.

В суботу 23. п. м. Прем'єра: "ОСТАННІЙ МУЩИНА", комедія на 3. дії В. Свободи.

В неділю 24. п. м. пополудні о 3 год. СЕРЕД БУРІ, вечором 7:30: "ДОБРОДІЙНА СУЗАННА".

В Тернополі. Саля Міщанського Бравця. В понеділок 25. п. м. "ДОБРОДІЙНА СУЗАННА" опера.

В вівторок 26. п. м. "ЖИДІВКА" опера виступ п. С. Федичківської.

В середу 27. п. м. "НІЧ ПІД ІВАНА КУПАЛА".

Заявляю, що я, Гук Михайло абс. гімн. ур. 6 мая 1898 р., Українець не маю чінного спільного з тим "Ником Michałom", котрий під сей час служить агентом при польській п.ліці у Львові.

Мище називані громадини зводять в одній важній судовій справі водати адреси до адміністрації "Нового Часу".

1) Петрівський Іван — вістун з боєвого куріння V Сокальська бригада з Сокальщини або Беліці.

2) Павлюк — булавний з боєвого куріння V Сокальської бригади Товмач або Товмачик.

I. ЕРЛІХ і С. БІНІК

Торговельний дім господарськ. машин і знарядів

ЛЬВІВ, Городецька 42.

поручас центрифуги "АЛЬФА", парники виробу Венцкого, як також праси і гітарки до олію.

ІНІС“

МІЖНАРОДНЕ
ТОРГОВЕЛЬНЕ І ПРОМИСЛОВЕ ТОВ.
ТОВ. з ОБМ. ПОР.

ДОСТАВЛЯЄ ЗІ СКЛАДУ У ЛЬВОВІ:

Комплектні урядження млинів, ВАЛЬЦІ „ДАВЕ-
РІО“ Цірх, ЛУЩАРКИ „МАРС“ патент „КАС-
ПАР“, ориг. швейцарську газу марки „РАЙФ
ФРАНК“, ТУРБІНИ Франціса, мотори ДІСЛЯ,
ЛЬКОМОБІЛІ і т. п.

ЛЬВІВ,

ПОДЛІСКОГО 8/II.

ТЕЛЕФОН 413, 1236 і 1086.

Телегр. адр. „ІНІС-ЛЬВІВ“.

3 52

СПІВАНИК „ЖЕМЧУГИ“

(208 найкращих укр. любовних пісень)
можна купити або замовити поштою за
попереднім надісланням належитості згідно
за післядатою в книгарні Наук.
Тов. ін. Шевченка, Львів, Ринок
ч. 10. Ціна одного примірника **2,250.000**
мл. При попереднім надісланні належитості
належить прислати окрім належитості
за співаник 800.000 мл. на порто. — При
післяплаті порто коштує 1,200.000 мл.

Мотори від 6 до 60 НР. —
Млинські каміння,
вальці, каспри, токарні, трансмісії,
паси, турбіни, праси до дахівок,
олійні, цемент, вапно, січкарні та
— всікі інші машини, знаряддя, матеріали —
поручас 3-30

„ПІЛЬОТ“ Львів,
вул. Баторого ч. 4.

Зі всім, що входить в обсяг АР-
ТИСТИЧНОЇ РІЗЬБИ звертатись
на адресу:

Скульптор 4-30
Андрій КОВЕРКО
Львів, Потоцького 71.

УПРАВИТЕЛЯ

Кооперації на селі в положенні при роз-
таченню залізничних доріг недалеко
Львова **потребно від 15. марта ч. р.**

Рефлектирується тільки на здібного ко-
оператора, не жонатого або вдів'я не
вище 40 літ та з добрими порученнями.

Першінство мають бувші УСС або
студенти українського університету.

В місцевості додіно заложити Союз
Кооперації (в повіті нема і не вигідно) та
віширкти торговлю і промисла на всі мож-
ливі галузі. Залежить це від здібності
даної одиниці, бо населення свідоме і ра-
до поможе.

Зголослення з поданням ускладі і опис-
ком життя слати до Адміністрації „Нового
Часу“ під „Кооператор“ та долучити поч-
товий значок на відповідь.

CANADIAN PACIFIC

TRAINS

ЗАЛІЗНИЦІ

HOTELS

ГОТЕЛІ

STEAMERS

КОРАБЛІ

ЛЬВІВ, Городецька ч. 93.
Тернопіль, Тарновського 3.

Найбільше перевозове підприємство на світі.

C.P.R.

ДО КАНАДИ

C.P.R.

Великі морські кораблі! — Власні залізниці в цілій Канаді!

Пасажири, котрі вже мають афідівіти з Канади, нехай
сейчас звертаються до нас письменно або особисто.

Найближчі наші транспорти до Канади відходять з на-
шого бюро у **ЛЬВОВІ, вул. Городецька 93.** і в **ТЕР-**
НОПІЛЬ, вул. Тарновського 3. в слідуючих днях:

4. марта вечером до корабля „Minnedosa“.
18. марта „Melita“

Оба ті кораблі уряджені в III. класі вигідно і з ком-
фортом.

Коли немаєте за що купити собі шифкарти самі а маєте
кревних або знакомих в Канаді, то подайте нам їх адресу,
а ми до них напишемо, щоби вони Вам прислали з Канади
шифкарту і Афідівіт.

Кенедіян Песіфік Рейлвей

ТЕРНОПІЛЬ,
Тарновського 3.

1-2

ЛЬВІВ,
Городецька 93.